

Prof. dr. sc. Vitomir Belaj, professor emeritus, dugogodišnji profesor Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, etnolog svjetskoga glasa, znanstvenik iznimne erudicije i bogata opusa, vrstan prevoditelj, topla osoba, drag profesor i prijatelj, preminuo je 19. kolovoza 2023. godine. Zadnjih desetak godina profesor Belaj živio je povučeno i tiho u obiteljskom krugu, a osobito od 2017. godine, nakon smrti supruge, povjesničarke umjetnosti, Marije Mirković. No, uvijek je i dalje bio tu i za nas, svoje etnologue! Vijest o profesorovoj smrti iznenadila nas je, izazivajući reakcije i žalost svih generacija akademske zajednice, osobito među bivšim profesorovim studentima. Vidjelo se to i po nizu tekstova objavljenih u medijima tih dana.

Profesor Vitomir Belaj rođen je u Mariboru 8. studenoga 1937. godine. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je etnologiju i germanistiku 1961., magistrirao 1966. i doktorirao 1979. godine u području etnologije. Od 1961. do 1964. radio je kao kustos Gradskoga muzeja u Varaždinu, a potom od 1965. do 1970. kao kustos u Pokrajinskom muzeju u Ptuju. Godine 1970. zaposlen je na mjesto asistenta, od 1979. godine bio je u znanstveno-nastavnom zvanju docenta, a od 1985. u znanstveno-nastavnom zvanju redovitoga profesora na Odsjeku za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu.

Višekratno je obnašao funkciju pročelnika Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju te bio voditelj Poslijediplomskoga doktorskog studija etnologije i kulturne antropologije. Predavao je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani, Odjelu za etnologiju i antropologiju Sveučilišta u Zadru, Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, Institutu za teološku kulturu laika Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Institutu za europsku etnologiju Sveučilišta u Beču i dr. Bio je dekan Teološkoga fakulteta „Matija Vlačić Ilirik“ u Zagrebu. U počasno zvanje profesora emeritusa Sveučilišta u Zagrebu izabran je 2009. godine.

Bio je član Nacionalnoga vijeća za visoko obrazovanje te raznih stručnih i znanstvenih udruženja, kao što su Hrvatsko etnološko društvo (predsjednik 1973. – 1975.), Hrvatsko društvo folklorista, Odbor za arheologiju i etnologiju Matice hrvatske, Hrvatski mariološki institut, Pontificia Academia Mariana Internationalis (dopisni član), Međunarodna unija antropoloških i etnoloških znanosti. Osnivač je i dugogodišnji glavni urednik znanstvenoga časopisa *Studia ethnologica Croatica* te član uredničkih savjeta znanstvenih časopisa *Narodna umjetnost*, *Ethnologia Slovaca et Slavica*, *Etnološka tribina* i dr.

Istraživački se bavio poviješću i teorijom etnološke misli u Hrvata, pučkom pobožnošću i vjerovanjima, slavenskom mitologijom. Objavio je dvjestotinjak radova u

domaćim i međunarodnim časopisima i zbornicima. Važan doprinos hrvatskoj etnologiji dao je knjigama *Hod kroz godinu: mitska pozadina hrvatskih narodnih običaja i vjerovanja* (1998.), *Die Kunde vom krotischen Volk: eine Kulturgeschichte der kroatischen Volkskunde* (1998.), *Hod kroz godinu: pokušaj rekonstrukcije prahrvatskoga mitskoga svjetonazora* (2007.) te *Sveti trokuti: topografija hrvatske mitologije* (2014., suautor Juraj Belaj). Njegovi radovi ostaju trajni temelji i poticaj novim istraživanjima!

Dobitnik je nekoliko važnih nagrada i priznanja: Godišnje državne nagrade za znanstveni rad Republike Hrvatske (1998.), Velike zlatne plakete Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Ljubljani (1999.) te Nagrade za životno djelo "Milovan Gavazzi" Hrvatskoga etnološkog društva (2007.).

Svojim djelovanjem, znanstvenim i nastavnim postignućima profesor Belaj zadužio je svoj Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju, Filozofski fakultet i Sveučilište u Zagrebu te hrvatsku akademsku zajednicu. Njegov Odsjek, kolegice i kolege, studentice i studenti, sjećat će ga se s poštovanjem i zahvalnošću. Vitomir Belaj jedan je od posljednjih pripadnika starije generacije profesora našega Fakulteta, *gospode profesora*, koje su krasile iznimna erudicija, višjejezičnost, nesebična spremnost na dijeljenje znanja. Krasile su ga tople i ljudske pozitivne osobine i vrijednosti te visoke mentalne i moralne karakterne osobine. Njegov način ophođenja znali su prepoznati kako djelatnici Fakulteta i kolege, tako i studenti. Svojim iznimnim radom i zalaganjem profesor Belaj obogatio je naš Fakultet, hrvatsku kulturu i znanost.

Usprkos godišnjim odmorima i visokim ljetnim temperaturama mnoštvo kolega, prijatelja, djelatnika i alumna etnologije i kulturne antropologije Filozofskoga fakulteta ispratilo je u tišini i s velikim poštovanjem profesora emeritusa Vitomira Belaja u petak, 28. kolovoza 2023., u velikoj dvorani krematorija gradskoga groblja Mirogoj u Zagrebu.

Predstoje nam mnogi znanstveni spomeni profesoru Belaju u čast, u ovoj godini i u godinama koje slijede, s poštovanjem, u ime generacija studenata,

Tihana Petrović Leš